

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Tiedote 389/2008

Vammaisilla henkilöillä oikeus henkilökohtaiseen apuun 1.9.2009 lukien

Vaikeavammaisen henkilön asema paranee huomattavasti ensi vuonna, kun laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain eli vammaispalvelulain muuttamisesta tulee voimaan 1. syyskuuta 2009. Laki turvaa vaikeavammaiselle henkilölle oikeuden saada henkilökohtaista apua päivittäisiin toimiin sekä kotona että sen ulkopuolella. Hallitus esitti vammaispalvelulain vahvistamista torstaina 18. joulukuuta. Tasavallan presidentin on tarkoitus vahvistaa laki perjantaina.

Lain mukaan vaikeavammaiset henkilöt saavat oikeuden henkilökohtaiseen apuun. Kunta ei voi määrärahoihin vedoten evätä henkilökohtaista apua, jos hakija täyttää laissa olevat edellytykset palvelun saamiselle.

Henkilökohtaiseen apuun on oikeutettu vaikeavammaisen henkilö, joka tarvitsee välttämättä ja toistuvaa apua päivittäisissä toimissa kotona tai kodin ulkopuolella. Henkilökohtaista apua on järjestettävä päivittäisiä toimia sekä työtä ja opiskelua varten. Näihin tarkoituksiin apua on saatava niin paljon kuin vaikeavammaisen henkilö sitä välttämättä tarvitsee. Muihin tarkoituksiin apua annetaan aluksi vähintään 10 tuntia kuukaudessa ja vuoden 2011 alusta lukien vähintään 30 tuntia kuukaudessa.

Kunnalla on vaihtoehtoisia tapoja järjestää palvelu. Kunta voi korvata vaikeavammaiselle henkilölle avustajan palkkaamisesta aiheutuneet kustannukset samaan tapaan kuin nykyisessä järjestelmässä, jossa avustaja on työsuhteessa avustettavaan. Kunta voi myös antaa vaikeavammaiselle henkilölle palvelusetelin avustajapalvelun hankkimista varten. Kolmas vaihtoehto on, että kunta järjestää palvelun ostopalveluna, oman palveluntuotantonsa turvin tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa.

Vammaisen henkilön palvelut on suunniteltava huolellisesti ja kohtuullisessa ajassa. Lain mukaan palvelutarpeen selvittäminen pitää aloittaa viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä yhteydenotosta. Palvelusuunnitelma on laadittava ilman aiheetonta viivytystä ja palveluja koskevat päätökset on tehtävä viimeistään kolmen kuukauden kuluessa niitä koskevan hakemuksen tekemisestä.

Myös kehitysvammaisille henkilöille pitää järjestää palvelut ensisijaisesti vammaispalvelulain mukaan. Kehitysvammalain mukaisia palveluja on kuitenkin edelleen järjestettävä, jos vammaispalvelulain mukaiset palvelut eivät ole asiakkaalle riittäviä tai sopivia.

Vammaispalvelulain muutos on osa laajempaa hallitusohjelmassa sovittua uudistusta, jossa vaiheittain yhdistetään vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki.

Lisätietoja:

Lakimies Jaana Huhta, puh. (09) 160 74132, 050 5160669

Hallitusneuvos Riitta Kuusisto, puh. (09) 160 74360, 050 5390650